

Pauluse Kiri

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tartu Pauluse koguduse kuukiri

EELK tänab kaastöölisi

Lõikustänapühäl, 12. oktoobril kell 17 annab peapiiskop Urmas Viilma tänujumalateenistusel Tallinna toomkirikus üle EELK autasud.

Aasta noortetöötajate tiitli saab Tartu Pauluse koguduse noortejuht **Elise Nora Pruun**, EELK meediapreemia kristlik keskus **Tartu Pastoraat** ja praost **Kristjan Luhamets** "Minuti piiblitunni" videosarja eest.

EELK Teeneteristi tunnusemärgiga tänatakse teiste seas Tartu Pauluse koguduse liikmeid Merce Antonsit ja Merike Uudamit.

Merce Antons oli alates Pauluse kiriku taaspühitsemisest kümme aastat koguduse vabatahtlik aednik. Ta hoidis korras kiriku roosiaia ja kiriku ümbruse haljastuse. Lisaks on ta kaua aega olnud koguduse nõukogu ja juhatuse liige, pühapäevakooli õpetaja ja koguduse sekretär. Praegu töötab ta müüjana Pauluse raamatupoes.

Merike Uudam oli aastatel 2006 – 2025 Pauluse Raamatupoe juhataja. Peale selle on ta olnud koguduse naiskoori laulja ja nõukogu liige.

EELK Tänukirjad antakse üle kodukirikutes. Tartu Pauluse koguduses saavad tänukirja kolm võõrmündrit, kel täitub kümme aastat selles ametis. Ustavalt on seda vabatahtlikku ülesannet täitnud **Raul Ertmann**, **Aimur Laidmets** ja **Malte Neubarth**.

EELK Noortekogu tuli kokku Pärnus

26. – 27. septembril kogunes Pärnus esmakordselt EELK Noortekogu. Delegaatidega olid esindatud 42 kogudust. Koos vabakuulajate ja külalistega oli osalejaid kokku 73, sh 5 noort Tartu Pauluse kogudusest. Jumalateenistus peeti Eliisabeti kirikus, ettekanded, paneeldiskussioon ja arutelud Estonia Spa Hotellis.

Minutist sai tund

16. oktoobril läheb eetrisse 60. osa sarjast "Minuti Piiblitund".

Peaaegu kaks ja pool aastat on praost Kristjan Luhamets ja Konsistooriumi assessor Mattias Haamer salvestanud Pastoraadis umbes minuti pikkuseid piiblitunde. Iga episood käsitleb ühte kirjakohta, kristlikku mõtteviisi või huvitavat küsimust. Hoogsa tempoga lühivideo on humoorikas ja sisukas viis, kuidas kõnetada noori sotsiaalmeedias. Teemad ja seletused valmistab ette Kristjan, video ning montaaži eest hoolitseb Mattias. Minuti Piiblitundi saab vaadata Tartu Pastoraadi Instagrami või Youtube'i kanalil ning lehekülje tartupauluse.ee/minut kaudu.

Foto: Anneli Aardal

"Organo pleno" töötab jälle

Alates käesoleva aasta jaanuarikuust on taas võimalik osa saada video, heli ja oreli koostööl põhinevast oreli tutvustusest "Organo pleno".

Esimest korda esitleti ainulaadset oreli tutvustust 12. mail 2016, hiljem on see tehnilistel põhjustel tõrjunud, kuid nüüd on juba mõnda aega taas kasutatav.

Tutvustus kujutab endast arvuti teel oreli juhtivat videot. Helinäidised kõlavad reaalajas otse orelist ehk oreli mängib ilma mängijata ja seda õigel hetkel vastavalt videole. Praegu on võimalik vaadata kahte eri pikkuses tutvustust, üks kestab viis, teine viisteist minutit.

"Organo pleno" valmis Tartu Pauluse kiriku renoveerimisprojekti raames Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse toel. Tartu Pauluse kirikus on Lõuna-Eesti suurim oreli. Selle 3650 vilet on jaotatud 56 registrisse. Oreli ehitas 2015. a. Saksa orelifirma Paschen.

Misjonikeskuse uus juht on Esa Luukkala

8. septembril valiti EELK Misjonikeskuse uueks juhiks Äksi koguduse õpetaja Esa Luukkala. Esa on üles kasvanud Taiwani misjonärist Soome vaimuliku peres. Usuteadust õppis ta Norra Misjoniseltsi ülikoolis. Eestis töötab ta Soome misjoniühingu Rahu Sõna toel.

Südamekodu pühitsemine

1. oktoobril pühitses emeriitpiiskop Joel Luhamets Tartu Südamekodu uued hooned: kaks uut osakonda ja saali.

1NOORTEKAS kogub populaarsust

Käesoleva aasta kevadel alguse saanud ÜKSnoortekad toovad kord kuus kokku umbes 50 osavõtjat. Tulijate seas on nii koguduse liikmeid kui neid, kes ennast veel usklikuks ei pea.

Mia Lorenz: heaks noortetöök

Tartu Pauluse koguduse laste- ja noortetöötajate read on viimasel ajal täiendust saanud. Uute tegijate seas on 18-aastane Mia Lorenz.

Saame tuttavaks! Kust sa tuled?

Minu nimi on Mia-Maria Lorenz ja olen pärit Tartust. Käin Miina Härma Gümnaasiumi 12. klassis ja tegelen lisaks veel rahvatantsuga. Ma olen kasvanud üles ema, isa, kahe suurema õe ja kahe väiksema vennaga. Mu suguvõsas on väga tugevad juured kirikus. Mu vanavanaisa Arved Paul oli kirikuõpetaja ja vanaonu Toomas Paul samuti vägev kuju Eesti kristlikul maastikul. Mu vanaema on orelimängija oma kodukirikus Nõos ja vanaisa laulis seal meeskooris. Mu ema oli üle 20 aasta Tartu Peetri kirikus koorijuht. Tegelikult laulsin ka mina seal lastekooris ja käisin pühapäevakoolis. Mind ristiti 1 kuu ja 19 päeva vanuselt Nõo Püha Laurentsiuse kirikus. Lapsepõlvest mäletan seda, kuidas mina, mu vend ja ema õhtuti inglilaulu laulsime ja õhtupalvet lugesime. Mingi hetk peale kirikut küsisin emalt, et ta õpetaks mulle lisaks veel mõne palve, mida jumalateenistusel koos loetakse. Ema õpetas siis mulle Meie Isa palve ja seegi lisandus lõpuks meie õhtuste ühispalvete sekka.

Kuidas leidsid sa tee Jumala juurde? Ja kuidas sa jõudsid Tartu Pauluse kogudusse?

Olen alati uskunud Jumala olemasolusse, aga päriselt Tema tundmaõppimine ja Temaga elamine tuli palju hiljem. Kui ma jõudsin teismelikkaks, tekkis mul suur huvi Piibli vastu. Ma küll üritasin Piiblit ise lugeda, aga kõik tundus nii võõras ja arusaamatu.

Ühel kevadel, kui olin 14, leidis mu vanem õde rootsieestlaste leerilaagri kutse. Olin sellest väga huvitatud ja nii ma veetsingi kaks nädalat Rootsis Metsakodus ja sain leeriõnnistuse 27. juunil 2021 Stockholmi Jakobi kirikus.

Kuna kristlastest sõpru mul polnud, siis polnud mul niisama kirikusse asja. JäPe'l (kiriku noortepäevadel) käisin ka ainult oma ilmalike sõpradega ja tegelikult teiste kristlastega

ma seal eriti kokku ei puutunud kuni 2024. aasta JäPe'ni, kuhu millegipärast ja ilmselgelt Jumala juhtimisel ühtegi mu sõbrannat tulla ei saanud. Mõtlesin, et eks ma siis sel aastal ei lähe, kuni kuulsin, et kauge tuttav Liidia tahaks samuti tulla, kuid tal sama probleem. Otsustasime koos minna. Seal me kohtusime Mailiga ja meist said kolmekesi kohe ülihead sõbrannad. Laagri lõpuks küsisime Kristjanilt, kas me võiksime olla Liidiaga Maili ristiomad ja nii see ka sai.

Tundsin lõpuks, et, mul pole mõtet olla paberite järgi kuskil Rootsis, kui tegelik side kogudusega hakkas mul tekkima Tartusse. Niisiis kirjutasin Pauluse kiriku kantseleis selsamal suvel oma koguduse ümber ja siia ma olengi jäänud ja olen väga õnnelik selle otsuse üle.

Kuidas suhtuvad Sinu koolikaaslased sellesse, et sa oled kristlane?

Ühte- ja teistmoodi. Ega enamiku arust on see üks suur muinasjutt. Mul on olnud intsidente, kus inimesed, kellega ma koolis hästi läbi sain, lõpetasid minuga suhtluse just sellepärast, et nad said teada, et olen kristlane. Minu usku pole see kunagi heidutanud, vaid kohati isegi tugevdanud. Tundides väljendan tihti oma arvamust, isegi siis, kui õpetaja ja klassikaaslased vaatavad mulle viltu. Koolis kannan sageli ka T-särke millel on peal evangeelne sõnum. Mind küll mõnitatakse koolis tihti minu usu pärast, aga ma ei võta seda mingisuguse solvanguna, vaid üleskutse ja kinnituse, mis on Piiblis juba kirjas (Mt 5,11-12): "Õndsad olete teie, kui teid minu pärast laima-

on vajalik omavaheline sõprus!

takse ja taga kiusatakse ja teist valeda kõiksugust kurja räägitakse. Olge rõõmsad ja hõisake, sest teie palk on suur taevas! Just samamoodi on taga kiusatud ka prohveteid enne teid." Aga tegelikult polegi midagi muud teha, kui nende eest palvetada, et nende süda läheks pehmeks.

Milliseid ülesandeid sa täida /oled täitnud koguduses?

Olen aidanud kaasa noortetöös, peamiselt 1NOORTEKA juures ja teinud koguduse sotsiaalmeediat. Alates sellest sügisest olen ka püüpanevakooli õpetaja kõige väiksemate laste, 2- kuni 4-aastaste rühmas.

Mis on ÕedKristuses?

ÕedKristuses on minu ja Maili sotsiaalmeedia konto, mille me lõime 2024. aasta sügisel, aga mõte sellest tekkis juba JäPe'l, esimesel päeval, mil me kohtusime. Teadsime, et kui noored veedavad nii palju aega sotsiaalmeedias, siis hea viis neid püüda ongi sealsamas. Üritame interneti tumedasse peavoogu tuua Kristuse valgust, sest kes teine seda veel teeks kui mitte meie, kristlased. Oleme saanud tagasisidet ka mittekristlastelt, kes on öelnud, et nad on selle konto tõttu hakanud huvi tundma, mida need kristlased siis ikkagi usuvad. Olen isegi mõne inimesega tänu sellele kontole kirj vahetust

pidanud ja see ongi selle üks toredamaid vilju, et inimesed julgevad küsida ja uurida.

Kuidas sündis 1NOORTEKA? Miks tuleb sinna kokku nii palju noori?

1NOORTEKA mõte sündis ühel Tartu Pauluse noortepäevade hilisõhtul, kui jäime paari noorega pikemaks ajaks tiibhoone kööki juttu rääkima. Mõtlesime seal omavahel, et võiksim korraldada selliseid suuremaid noorteõhtuid, kuhu oleks oodatud ka need, kes on veel kirikuvõõrad. Usun, et üheks põhjuseks, miks sinna noori kuhjaga tuleb, on see, et noored ise korraldavad ja viivad seda läbi. Tihti on vaja just noortel omavanuseid ja eks me teame ka ise hästi, mis omavanustele meeldib ja mis mitte. Kindlasti on veel heaks aluseks see, et oleme korraldavas tiimis omavahel sõbrad ehk me ei tööta üksteisega niiõelda kuivalt, vaid oleme üksteisega ka vabal ajal ühenduses. Peale noortekaid koguneme tihti tiimiga krüpti kööki, kus jagame möödunud õhtu korda- ja vussimineku. Heaks noortetööks on vajalik omavaheline sõprus!

Mida pead sa oluliseks igapäevases elus kristlasena?

Piibli lugemist! Vahel, kui mul on jäänud Piibel päevas lugemata, siis

märkan, kuidas mu käitumine, emotsioonid ja üldiselt teistes, endasse ja ümbritsevasse suhtumine on drastiliselt halvenenud. Piibel on tõesti meie igapäevane leib, mida peab lugema ka siis, kui sa loetust sel hetkel veel aru ei saa. Hingelt toidab see sind ikka. Ega minagi ei mäleta, mida ma eelmisel nädalal lõunaks sõin, aga toitis see mind nii või naa, mäletan või ei mäleta.

Kas sa oled oma elus kogenud mõnda erilist palvevastust või Jumala juhtimist?

Kõige kindlamalt julgen väita, et kohtumine Mailiga oli Jumala poolt korraldatud. Ma vajasin enda ellu uusi sõpru, kellega ma päriselt saan olla mina ise ja kellega käia koos seda kitsast teerada. Kõik see, kuidas me kohtusime, need detailid, mis pidid olema õiged... Ja see vili, mis sellest kasvanud on! No see pidi olema Jumal!

Milline on Sinu lemmik kirjakoht või-raamat Piiblis? Miks just see?

Mulle on alati meeldinud Kiri heebrealastele. See tabab kuidagi nii südamesse, see justkui hingab ja voolab minuga kaasa. Samas see ka kinnitab ja utsitab usule. Kuidagi on see jäänud lemmikuks.

Küsimusi esitas
KRISTJAN LUHAMETS

1941 – 1944 andsid Tartu Pauluse koguduse noored välja ajakirja "Risti Valgus". Ajakirjale tegid regulaarselt kaastöid nii Arved kui Linda Paul. Mia Lorenz on nende tütre tütre tütar. 2. septembril 1943 kirjutas Linda Paul nõnda:

Istusime kahekesi toas. Mu väikene poiss ja mina. Ruttasin, et lõpetada käsilolev töö. Tema aga oli nii täis rõõmu ja vallatust, et pidin teda korduvalt keelama. „Sa teed mu päris kurvaks oma kuulmatusega,” laususin lõpuks tööd kõrvale pannes. Tema aga jooksis mu juurde, lõi oma käekesed ümber mu kaela: „Emakene kallis!” Lükkasin ta tasa eemale üteldes: „Sa kuula parem mu sõna...” Enam ei saanud ütelda. Ere valgusejuga oli viimase sõna ajal valgusta-

nud mu oma lapse-isa vahetunde Jumalaga. „Issand, kui palju kordi oled Sina pidanud ütleva mulle sama manitsuse!” Tean, et armastan oma

Õnnistegijat, kelles tohin olla laps ja pärija. Palves sageli, kus tunnen Tema vahendit ligiolu, ütlen Talle, et Ta on mulle armsaim taevast ja maa peal. Aga kui palju on sellele järgnenud kuulekat, Tema tahtele alistatud elu? Kui palju on minu elus tegu, mis tunnistab armastusest ja tänust Tema vastu. Meenuvad ühe ema sõnad oma lastele: „Teie pisarad on liiga odavad.” Kui palju olen mina oma Issanda ees valanud odavaid pisaraid. Kui palju kordi olen Talle pisarsilmil töötanud olla kuulekas, veel enam, anda kogu oma elu Tema teenistusse. Aga ega ma seekordki saanud teisiti, kui langeda jälle oma kurvastatud Õnnistegija jalgade ette ja paluda kõik andeks ja paluda veel armu, et ma võiksin alata uut elu lakkamatus ühenduses Temaga.

Jumalateenistused

12. okt kell 10 lõikustänapüha ning kuld- ja hõbeleeripüha
19. ja 26. okt kell 10.
 (26. okt läheme üle talveajale)
31. okt kell 18 usupuhastuspüha.
2. nov kl 10.
2. nov kl 18 kolumbaariumi palvus.
Ülekanded jumalateenistusest on Pereraadios, Youtubes ja Facebookis.
 Kirikus on avatud kaks **mängutuba**, kus on võimalik jumalateenistust jälgida ekraani ja kõlarite abil.

Koguduse elu nädala sees

Piiblitunnid kolmapäeviti kell 17.
 Piiblitunde peavad Joel Luhamets ja Liisa Rossi.
Taizē palvused neljapäeviti 17.30.
Leeritunnid esmaspäeviti ja neljapäeviti kell 18.

Piibliringid:

P. 5. okt kell 11.45 (Juta)
 K. 8. okt kell 17.30 inglisekeelne
 N. 9. okt kell 17.30 (Daisy)
 R. 10. okt kell 18.00 (Kristjan)
 T. 14. okt kell 17.00 (Mercede ja Kai)
 R. 17. okt kell 17.00 (Aino)
 P. 19. okt kell 11.45 (Juta)
 K. 22. okt kell 17.30 inglisekeelne
 N. 23. okt kell 17.30 (Daisy)
 T. 28. okt kell 17.00 (Mercede ja Kai)
 R. 31. okt kell 17.00 (Aino)
 P. 2. nov kell 11.45 (Juta)
 K. 5. nov kell 17.30 inglisekeelne
 N. 6. nov kell 17.30 (Daisy)
 R. 14. nov kell 17.00 (Aino)
 T. 11. nov kell 17.00 (Mercede ja Kai)

Noorteõhtud

reedeti kell 18.
 Info: Elise Nora Pruun, tel 58156209
Kammerkoor teisipäeviti kell 18.15
 Kõik uued lauljad on teretunud!

Kantselei, kirik ja kolumbaarium on avatud E-R 10-17, L 10-14, P 9-10, telefon 5550 6363.

Liikmeannetusi saab teha kantseleis või ülekandega. Arve nr: EE282200 221005105336, saaja: EELK Tartu Pauluse kogudus.

Raamatupood E-R 10-17, L 10-14, pauluseraamatupood.ee, 55506323, pauluse.raamatupood@eelk.ee

Pühapäevakool

Pühapäevakool laupäeviti kell 11.
 2 – 4 aastased (Eleri Luhamets ja Mia Lorenz)
 5 – 6 aastased (Aleksander Erstu ja Mari-Liis Kurvits)
 I – II klass (Karin Kuusk ja Katrin Kull)
 III – V klass (Anu Seppa ja Heli Lätt)
 VI – VIII klass (Katrin Burman)

1NOORTEKAS

Laupäeval, 25. oktoobril kell 18 on kõik noored oodatud Pauluse krüpti noortekale, mille teema on "Üks elu".

Kuld- ja hõbeleer

Kõik, kes said leeriõnnistuse aastal 1975 või 2000, on oodatud kuld- ja hõbeleeripäevale 12. oktoobril. Oma osavõtust palume eelnevalt teada anda koguduse kantseleis.

Lootuse aeg

18. ja 19. oktoobril on Tallinna Tondiraba jäähallis festival "Lootuse aeg". Jutlustab Will Graham, kontserdi annavad Eesti parimad kristlikud muusikud. Mõlemal päeval väljub buss Tartust kell 12:30, programm algab kell 16:00. Mõlemal õhtul toob buss osavõtjad ka tagasi Tartusse. Nii festival kui bussisõit on osavõtjatele tasuta. Vajalik on eelnev registreerumine kantseleis.

Kontserdid

K. **22. okt** kell 18.00 Haridusfestival. Tartu Karlova Kooli koorikooli koorid ja solistid. Tasuta.

N. **23. okt** kell 18.00 Helsingi Sibeliuse muusikakooli sümfooniaorkester. Tasuta.

R. **24. okt** kell 18.00 segakoor Safari Soomest. Kavas on kirikumuusika ja misjonipiirkondade laulud. Dirigent Tommi Niskala on Kallio koguduse kantor ja Helsingi Filharmonia Koori juhataja. Tasuta.

N. **30. okt** kell 19:00 Tartu Akadeemiline Meeskoor. Kavas on Eesti ja Euroopa koorimuusika, sh Arvo Pärt ja Veljo Tormis.

L. **1. nov** kell 21.00 Eesti Kammerkooride Liit.

P. **2. nov** kell 16.00 Vanemuise Sümfooniaorkestri hingedepäeva kontsert. Solistid: Elena Brazhnyk (sopran), Rael Rent (alt) ja Federico Mechelli Uhl (viul). Dirigent Aleksandr Bražnik. Pilet 25 eurot.

Minikonverents

Usupuhastuspühal, 31. oktoobril kell 19 ehk kohe pärast jumalateenistust korraldavad koguduse noored kiriku krüptis reformatsiooni teemal minikonverentsi. Kõnelevad Aleksander Erstu, Kristjan Luhamets ja Robert Bunder, muusikat teeb Tartu Pauluse koguduse noorte bänd Backstreet Paulus. Järgneb kohvilaud.

Jõulumaa

Tule koge uut ja põnevat jõulumaad Tartu Pauluse kirikus – rända otse esimestesse jõuludesse, kohtu jõululoo tegelastega ja saa osa jõuluimest!

Õppeprogrammis saab osaleda perioodil 10.11-17.12 tööpäeviti algustega kell 9.00; 11.00 või 13.00.

Programm kestab 1,5 tundi. Maksumus õpilase kohta on 12 eurot, kui grupis on vähemalt 10 õpilast.

Õppeprogramm toimub Tartu Pauluse kiriku krüptis. Sisepääs kiriku raudteepoolsest küljelt.

Registreerimisinfo leiad lehelt tartupauluse.ee/joulumaa